

В. О. Дружинін, магістр ІЕЕСУ, А. Л. Перекрест, к.т.н., доц.

BIKE SHARING ЯК НОВА ФОРМА ГРОМАДСЬКОГО ТРАНСПОРТУ МІСТА

Велосипедні системи все частіше включаються в мультимодальний транспортний ланцюг, але, враховуючи те, що вони все ще сприймаються як новий елемент мережі, їх можна сприймати як рішення з невизначеним майбутнім, що підтверджує актуалізацію впровадження bike sharing в систему громадського транспорту міста. У цьому контексті громадський велосипед відіграє надзвичайно важливу роль, оскільки являє собою системне вирішення проблеми та заохочує використовувати цей вид транспорту на кожен день. Дослідженню проблеми ефективного використання транспорту, зокрема bike sharing, в містах, його впливу на навколишнє середовище присвячено праці провідних вчених, таких як [1, 2]. Вчені зазначають умови використання bike sharing, показники його економічної ефективності, вплив на здоров'я користувачів, але спочатку для наших подальших досліджень необхідно визначити його переваги та недоліки.

Постановка завдання полягає в визначенні переваг та недоліків впровадження bike sharing в міську транспортну систему.

Позитивні ефекти від роботи громадського велосипеда в містах, що пов'язані зі зменшенням рівня забруднення вписують його до концепції сталого міського транспорту та інтелектуальної мобільності. Підтримка розвитку інфраструктури, призначеної для велосипедистів, є не лише позитивною дією на користь користувачів двоколісних автомобілів, але й для іміджу міста, створюючи його як відкритого для екологічно чистих рішень. Ця ідея значно покращує якість транспорту в місті за рахунок зменшення тиску на навколишнє середовище, а також сприяє стійкому міському транспорту, особливо велосипедному. Діяльність прокату велосипедів із самообслуговуванням також є частиною явища економіки спільного використання транспортних засобів в місті. Мотивація участі у таких проектах полягає у трьох аспектах - екологічному, соціальному та економічному. Участь у таких заходах стосується особливо представників підростаючого покоління, які часто характеризуються гіршим фінансовим становищем та вагомим доступом до широкого кола видів громадського транспорту. Окрім безперечно позитивного впливу на навколишнє середовище, розвиток велосипедного руху в містах приносить багато додаткових переваг, в тому числі поліпшення здоров'я користувачів велосипедів, мінімізація транспортних витрат та поліпшення соціальних зв'язків через контакт з іншими користувачами.

Погодні умови, які помітно зменшують кількість оренди та несприятливі рельєфні умови, можуть стати значною перешкодою для розвитку цього сервісу. Почуття безпеки в дорожньому русі також є важливим фактором. Проблеми можуть бути спричинені способом використання прокату міських велосипедів, особливо в ситуації, коли на вибраній станції не вистачає орендованих транспортних засобів або місць для їх повернення, а також їх незадовільний технічний стан. В результаті така ситуація може стати стримуючим фактором для використання громадських велосипедів. Ця проблема, як правило, вимагає втручання оператора, який повинен транспортувати велосипеди з місць, де багато людей, до тих, хто не має достатнього доступу. На прийом системи спільного використання велосипедів також може негативно вплинути автоматизований спосіб її роботи, що є проблемою для людей, які не вільно володіють сучасними технологіями. Окрім доповнення транспортної системи міста, громадський велосипед може виконувати і рекреаційну функцію, слугуючи як мешканцям для організації поїздок, так і туристам для вивчення міського простору. Тривалість оренди зазвичай визначається потребами користувача, хоча прейскурант винагороджує частих та короткочасних користувачів, а на довгих маршрутах стягується плата, яка швидко зростає з кожною наступною годиною оренди.

Висновки. Таким чином, основні причини введення bike sharing полягає в підвищенні ефективності міських транспортних систем та прагнення до зменшення проблем.

Література

1. Zhang L., Zhang J., Zheng-Yu D., Bryde D., 2015, Sustainable bike-sharing systems: characteristics and commonalities across cases in urban China, *Journal of Cleaner Production*, 97, s. 124-133.
2. Fishman E., Washington S., Haworth N.L., 2013, Bike share: a synthesis of literature, *Transport Reviews*, 33, 2, s. 148-165.